

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

5.1.2e

**Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal**
Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken
Bureau Bestuurlijke-politieke
advisering

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

11 september 2020

Kenmerk

Zaaknummer

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft **Bestuursraad**
Vergaderdatum en -tijd **11 september 2020**
Vergaderplaats

Paraaf directeur

1 Deelnemers overleg

Leden Bestuursraad

2 Te bespreken punten

1.	Actualiteiten
a.	Actualiteiten
2.	Inhoudelijke onderwerpen
a.	Wetsvoorstel GU i.a.v. 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
b.	Referentiekader 5.1.2e Covid-19 i.a.v. 5.1.2e
c.	Opdrachtformulering organisatie post Corona i.a.v. 5.1.2e
d.	LCH
e.	Escalatieladder
3.	Collegiale toetsing

3 Advies en toelichting

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken
Bureau Bestuurlijke-politieke
advisering

Kenmerk

1. Actualiteiten:

Naar eigen inzicht, suggestie:

- Vanaf maandag start officieel de projectdirectie Covid-19 met zijn/haar werkzaamheden. De komende weken worden er nog wel mensen geworven.
- Overleg met staatssecretaris over prioriteiten

2a. wetsvoorstel Gegevensuitwisseling in de zorg -> zie losse annotatie CIVA (in ppt sheets).

2b. Referentiekader ^{5.1.2e} Covid 19: (zie ook bijlage 1)

- Begin juli is in de ACC ingestemd met het voorleggen van het referentiekader (opgesteld door ProgrammaDG) aan het RIVM en planbureaus voor een peer-review.
 - Het doel van het referentiekader is om de maatschappelijke impact en (neven)effecten van (potentiële) maatregelen breed in kaart te brengen, met aandacht voor welzijn in de brede zin, maatschappij, economie en het gebruik en de inrichting van de openbare ruimte. Het idee is dat: door de effecten van maatregelen systematisch in kaart te brengen met een referentiekader besluitvorming worden kan ondersteund. Het referentiekader is niet bedoeld als harde leidraad voor beleid, maar biedt een handvat om verschillende maatregelen of pakketten van maatregelen met elkaar te vergelijken.
 - Gezamenlijk geven RIVM en planbureaus aan dat een "referentiekader" om "effecten en impact" van maatregelen "in kaart te brengen" een precisie en kwantificering suggereert die nog niet waargemaakt kan worden. Het instrument zal de komende tijd in die richting ontwikkeld moeten worden. Het betreft nu in wezen een 'checklist' van relevante onderwerpen die steeds bij afweging van maatregelen besproken en beschouwd moeten worden.
 - Daarnaast vinden ze het van belang dat het kader naast de escalatieladder wordt gelegd. Dit om naast de volksgezondheidseffecten van ingrijpende maatregelen in het kader van de virusbestrijding meteen ook mogelijke economische, maatschappelijke en ecologische gevolgen zoveel mogelijk in beeld te hebben en zo een meer integrale afweging te kunnen maken.
 - Geagendeerde punten door het RIVM zijn:
 - Reflecteren door VWS op het referentiekader c.q. checklist;
 - Reflecteren op en de samenhang na te gaan van een mogelijke escalatieladder die met een checklist zal leiden tot meer integrale afwegingen van belangen bij de opschaling van maatregelen.
- Je kunt aangeven dat het wellicht ook juist goed is om het referentiekader als een checklist te zien. Het moet immers snel en makkelijk in te zetten zijn. Goed om te kijken of dit nog verder doorontwikkeld kan worden.
- Volgens mij zit er in de escalatieladder nu ook een breder afwegingskader, dat wellicht minder uitgebreid is. Goed om te kijken hoe beiden elkaar kunnen aanvullen en of beide samen kunnen worden gebruikt. (wellicht de vraag ook even meenemen naar punt over escalatieladder).

2c. Opdrachtformulering organisatie post Corona

- Kern van de nota is het voorstel:

Richt een project in met de opdracht om op basis van een inventarisatie binnen de VWS-organisatie de huidige situatie (de *ist*-situatie) alle COVID-dossiers en –projecten en tijdelijke externe constructen in kaart te brengen die geen onderdeel zijn of zullen uitmaken van de programmadirectie COVID-19. Het gaat om een inventarisatie op tenminste de volgende niveaus: 1) taak-/dossier, 2) personele capaciteit en 3) budget.

- Het gaat dus om zowel tijdelijk opgerichte 'organisaties' als het landelijk consortium hulpmiddelen en landelijke coördinatie testcapaciteit als om kleinere projecten/beleidsonderwerpen die bij directies liggen.
- Deze nota is niet afgestemd met beleidsdirecties binnen de DGV kolom.
- Op zich een nuttig idee om te kijken hoe met de ad hoc opgerichte constructen als LCDK en LCH op de langere termijn om te gaan wat betreft governance. Hierbij van belang om dicht op te trekken met de beleidsdirecties waar deze aan gekoppeld zijn!
- Vraag is of het handig is om projecten die binnen beleidsdirecties liggen hieraan te koppelen, lijkt niet gelijksoortig. En vraag daarbij is wat daar de vervolgstap bij zou zijn? Wat is dan het perspectief na een inventarisatie?

2d. LCH

- Dit wordt mondeling toegelicht (waarschijnlijk door **5.1.2e**). Ik heb geen beeld waar dit over gaat.

2e. Escalatieladder

- **5.1.2e** neem jullie op algemene wijze mee door de escalatieladder.
- Vraag die je kan stellen aan de andere BR leden is hoe we vanuit VWS de gesprekken willen voeren met onze sectoren over de voorbereiding op de escalatie en maatregelen (**5.1.2e** is daar bijvoorbeeld al druk mee bezig). Hoe gaan wij die gesprekken voeren met de achterbannen, en hoe zorgen we dat iedereen op goede manier betrokken raakt (hoe halen we daar ook de relevante signalen op)?
- NB> die taak (inventarisatie en doorvertaling intern) is nog weinig op gebeurd – alleen de instrumenten in de kist zijn afgestemd.

5.1.2e

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
 Directie Bestuurlijke en
 Politieke Zaken
 Bureau Bestuurlijke-politieke
 advisering

Kenmerk

Bijlage 1. Reviews referentiekader

**Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal**
Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken
Bureau Bestuurlijke-politieke
advisering

⇒ Referentiekader

Kenmerk

- Invloed op beheersing van het virus
 - a. Aantal besmettingen
 - b. Verwachte naleving
 - c. Gevaar na besmetting
 - d. Beslag op (schaarse) publieke ruimte
 - e. Beslag op publieke gezondheidsbeschermingsmiddelen
- Maatschappelijke impact
 - a. Fysiek en mentaal welbevinden
 - i. Curatieve zorgverlening
 - ii. Levensstijl
 - iii. Sociale contacten
 - iv. Psychische effecten)
 - b. Leefomgeving
 - i. Kwaliteit van woonomgeving
 - ii. Veiligheidseffecten
 - iii. Milieueffecten
 - c. Sociale cohesie
 - i. Polarisatie in de samenleving
 - ii. Polarisatie
 - iii. Institutioneel vertrouwen
- Economische impact
 - a. Korte termijn [maanden] (werkgelegenheid, inkomen, ongelijkheid, armoede, faillissementen, overheidsfinancien)
 - b. Lange termijn [invloed op structuur van de economie] (waardeketens en menselijk kapitaal)

Kanttekeningen RIVM bij de referentiekader

- Checklist richt zich op 'voorkant' van de maatregel; het is nog onduidelijk hoe *na het nemen van de maatregel* het effect gewaardeerd kan worden.
- Checklist geeft geen prioriteit aan welke factor doorslaggevend is (virus, maatschappelijk, economisch). Aansturing op welke voorrang heeft is een politieke keuze.
- De kwantificering die nu gewenst is ('effect' en 'impact') kan niet worden waargemaakt (is niet haalbaar), maatregelen zijn eerder kwalitatief te beoordelen. Derhalve nu meer een checklist van onderwerpen die besproken en beschouwd moeten worden.
- Indicatoren zijn overwegend negatief geformuleerd terwijl er ook positieve effecten mogelijk zijn.

Kanttekeningen SCP

- De kwantificering die nu gewenst is ('effect' en 'impact') kan niet worden waargemaakt (is niet haalbaar), maatregelen zijn eerder kwalitatief te beoordelen.
- Er bestaat een risico dat referentiekader als een doel wordt beschouwd en niet als middel. Kan leiden tot tunneldenken en blinde vlekken.

- Effect van sommige indicatoren niet met zekerheid te schatten (bv- invloed op sociale cohesie), dit ook expliciet noemen.
- Aanbeveling om escalatie ladder te koppelen aan checklist (zorgt voor meer integrale afweging).
- Het naleven van maatregelen zou expliciet in verband moeten worden gebracht met de context van 'legitimiteit' van een maatregel (verhouding tot grondbeginselen goed beleid, mensenrechten).
- 'Sociale cohesie' is een moeilijke term dat niet goed wordt geduid in het kader.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
 Directie Bestuurlijke en
 Politieke Zaken
 Bureau Bestuurlijke-politieke
 advisering

Kenmerk

Kanttekeningen CPB

- Betere onderbouwing waarom indicatoren gekozen zijn en wat het weergeeft.
- Kies indicatoren die onafhankelijk zijn van elkaar
- Onderscheid effect maatregel op regionale vs landelijke maatregelen (bv- bbp niet geschikt voor regionaal)
- Kritiek op scores (en optellen van scores) van maatregelen
- Hanteer een nulalternatief (effect als een maatregel niet wordt genomen)

Kanttekeningen PBL

- Geen gebruik van een tijdlijn bij het inzetten van maatregelen
- Weinig toekomstperspectief (maatregelen gericht op terugbrengen situatie naar eerder, niet naar nieuwe, verbeterde toekomst)
- Geen rekening gehouden met schaalniveau (lokaal, regionaal, nationaal). Is van belang voor monitoren en gevolgen. Weinig rekening ook met EU beleid.